

Research Paper

The effectiveness of unified transdiagnostic therapy on strategies cognitive emotion regulation in mothers of children with cancer

MohammadSaleh Ashena¹, MohammadAli Besharat², Saeid Malihialzuckerini³, Zohreh Rafezi⁴

1. Ph.D in Health Psychology, Department of Health Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

2. Professor, Department of Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Health Psychology, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

4. Assistant Professor, Department of Clinical Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

Citation: Ashena M.S, Besharat M.A, Malihialzuckerini S, Rafezi Z. The effectiveness of unified transdiagnostic therapy on strategies cognitive emotion regulation in mothers of children with cancer. J of Psychological Science. 2021; 20(104): 1383-1402.

URL: <https://psychologicalscience.ir/article-1-1104-fa.html>

ORCID

DOI [10.52547/JPS.20.104.1383](https://doi.org/10.52547/JPS.20.104.1383)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Unified transdiagnostic therapy,
Cognitive Emotion Regulation,
mother of children with cancer

Background: Studies have shown that Unified transdiagnostic therapy is unique in this emphasis on how to experience and respond to emotions. However, there is not any research on the effectiveness of Unified transdiagnostic therapy on the Cognitive Emotion Regulation in mothers of children with cancer so far.

Aims: The purpose of this study was to determine the effectiveness of Unified transdiagnostic therapy on Cognitive Emotion Regulation in mothers of children with cancer.

Methods: This research was a quasi-experimental study with pre-test and post-test with the control group. The statistical population consisted of all mothers of children with cancer who were referred to Mahak, Shohada Tajrish, Bahrami, Hazrate Ali Asghar hospitals, in 2019 in Tehran. 31 mothers were selected by available sampling method and randomly assigned to 15 cases in the experimental group and 16 cases in the control group. The present research tools are the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ) short form (Garnefski & Kraaij, 2006) and Unified Transdiagnostic Therapy (Barlow, 2011). The experimental group received the Unified Transdiagnostic Therapy for 12 sessions, each for 90 minutes. Data analysis was performed by the univariate analysis of covariance method and using SPSS23 software.

Results: The results showed Unified transdiagnostic therapy in the experimental group has increased using adaptive strategies compared to the control group include acceptance, positive refocusing, refocus on planning, positive reappraisal, and putting into perspective and also, it has led to a significant reduction in using maladaptive strategies include, self-blame, rumination, catastrophizing, and other-blame ($P \leq 0.001$).

Conclusion: Unified transdiagnostic therapy increases using adaptive strategies and decreases using maladaptive strategies in mothers of children with cancer that this process will help improve the mental health of these mothers.

Received: 05 Jan 2021

Accepted: 24 Jan 2021

Available: 23 Oct 2021

* Corresponding Author: MohammadAli Besharat, Professor, Department of Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran.

E-mail: besharat@ut.ac.ir

Tel: (+98) 2161117488

2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license

(<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

The World Health Organization estimates that by 2022, approximately 15 million people worldwide will be affected by cancer, and more than 80% of them will become long-term survivors of their disease. They will experience pain and other negative experiences during their illness (Duffy et al., 2019). Advanced treatment for pediatric cancer is often associated with two to three years of frequent and prolonged hospitalization. This process creates an extremely stressful experience for the whole family. Having a child with cancer may lead to a family crisis or threaten its integrity. Some families are well adapted to this situation, while others experience severe problems. For example, divorce and disruption of daily family affairs (Zhang et al., 2019). Parents of children with cancer face emotional, psychological and mental challenges in order to cope with their child's illness (Majdalani et al., 2018). The greater the negative impact of the child's condition on his family life, the greater the impact on the psychological performance of parents, especially mothers. Research has shown that high levels of care burden, remain for years after treatment is completed. Symptoms of psychological distress, such as symptoms of post-traumatic stress, loneliness, helplessness, and increased insecurity, have also been reported in parents of children with cancer (Kucukoglu, Polat, Tufekci & Bulu, 2016). The burden of care is defined as the sensory, psychological and social response of the caregiver (Zarit, 2004). In addition, timely identification of care burden, in caregivers has a crucial role in promoting their health, because burden of care is the most important factor determining the quality of life of caregivers. On the other hand, there is a direct and significant relationship between the quality of life of children and mothers (Klassen et al., 2011). Mothers of children with cancer are often afraid to experience their own severe negative emotional states, which is understandable because their negative emotional states are often very strong, although their efforts to avoid these states often have inconsistent consequences And increases negative emotional states in them (Baer, 2003).

Emotion regulation is the ability to adjust the parameters of an emotional experience, which includes two unique non-reciprocal responses. Self-regulation of emotions is a rapid and reactive reaction to the onset of an emotional challenge, while conscious emotion regulation is a long-term, more obvious reciprocal reaction. The ability to perform conscious emotion regulation, mind holding, and conscious control is an important skill (Grabell et al., 2019). Emotion regulation involves the use of behavioral and cognitive strategies to change the duration or intensity of an emotion experience (Kring and Sloan, 2009). Cognitions or cognitive processes help people regulate their emotions and feelings and not be overwhelmed by the intensity of emotions (Gross and Thompson, 2007).

In this regard, Garnefski, Kraaij and Spinhoven (2001) proposed nine different strategies for cognitive emotion regulation, which are divided into two categories: adaptive (positive) and maladaptive (negative) strategies. Adaptive strategies include: acceptance (thinking with acceptance content), positive reappraisal (focusing on the positive side of events), refocusing on planning (thinking about the stages of overcoming or changing the negative event), positive refocusing (thinking about the aspect Positive aspects of the event or personal promotion), putting into perspective (thinking about the insignificance of the event or emphasizing its relativity compared to other events). Inconsistent strategies also include: self-blame (thinking with the content of blaming and self-blame), other-blame (thinking with the content of blaming and blaming others for what happened), mental rumination (mental preoccupation with feelings and thoughts related to the event Negative) and catastrophizing (thinking with the content of horror of the accident). Research has shown that using different strategies has different consequences. It seems that overuse of incompatible strategies or underuse of adaptive strategies can be the underlying causes of emotional problems. Incompatible emotion regulation strategies increase the risk of emotional problems and psychological damage, while adaptive strategies act as a protective factor (Yaghoubi and Waqef, 2019, Ashena et al., 2016).

One of the useful therapies in the field of emotion regulation is Integrated transdiagnostic treatment, which has been introduced in response to the limitations of specific cognitive-behavioral therapies, in which the same principles and treatment protocols are used for different types of emotional disorders. An integrated treatment protocol is designed for people with emotional disorders, especially those with mood and anxiety disorders, and is rooted in a cognitive-behavioral tradition, and is a transdiagnostic cognitive-behavioral therapy focused on emotion. Although it has a cognitive-behavioral tradition, in its special emphasis on how to experience and respond to their emotions in people with emotional disorders, it is unique. This treatment emphasizes the adaptive and functional nature of emotions and mainly tries to identify and correct non-adaptive attempts to regulate emotional experiences, thereby facilitating appropriate processing. Also disproportionate emotional response to internal symptoms (visceral) And extinguishes external signs (Farchione et al., 2012). The rationale for the formation of transdiagnostic therapies is based on theoretical concepts and experimental results regarding the existence of common factors between emotional disorders, which were mainly designed to target these causative factors (Boisseau, Farchione, Fairholme, Ellard & Barlow, 2010). Transdiagnostic protocols are designed to target cognitive and behavioral processes involved in a wide range of psychological disorders, including Integrated transdiagnostic Treatment Protocol (Barlow, 2011), which is designed for people with emotional disorders. The high rate of association between these disorders and the high rate of recovery in disorders associated with the main disorder being treated is the reason for transdiagnostic treatment. The Integrated Transdiagnostic Therapy Protocol is a coping-based cognitive-behavioral therapy that focuses primarily on changing nonconforming responses to emotional experiences. This treatment tries to target the main processes that cause emotional disorders by integrating the common components of cognitive-behavioral therapy for emotional disorders and using the latest advances in the field of emotion science and third wave therapies.

(Boisseau, Farchione, Fairholme, Ellard & Barlow, 2010).

With this explanation, the lack of research on the effect of this treatment on mothers with children with cancer can be felt more than ever. Parents of children with cancer, especially mothers, due to the burden of care and more emotional interaction with children, as well as the stress of the imposed conditions of the child's illness, suffer from cognitive dysfunction and as a result of non-functional and disruptive exposure to the acute issue of the child. Causes more problems for both parent and child (Domit, Rahi, Saab and Majdalani, 2018). Due to the special emphasis of this treatment on emotions, in this study, an attempt has been made to evaluate its different dimensions by examining the effectiveness of integrated transdiagnostic treatment on "cognitive emotion regulation" strategies in the community of mothers with children with cancer. Given the above, the present study seeks to answer the question of whether integrated transdiagnostic therapy has an effect on cognitive emotion regulation strategies of mothers of children with cancer?

Method

The present study was a quasi-experimental study with a pretest-posttest design with a control group. The statistical population of the present study was the mothers of children with cancer in Tehran who referred to hospitals in the city in 1398, which according to the integrated statistical system of Mahak Hospital was 10460 patients. At first, 36 people were selected by available sampling method in accordance with the inclusion criteria and were randomly assigned to the experimental and control groups. After the sample fell, 31 people (15 in the experimental group, 16 in the control group) Remained in research. The sample group included 12 people from Mahak Hospital, 6 people from Shohada Tajrish Hospital, 7 people from Bahrami Hospital and 6 people from Hazrat Ali Asghar Hospital. The criteria for entering the study were: 1- Having informed consent. 2- The age of the children, which should have been in the age range of 7 to 12 years. 3. Children should have received specialized medical treatment for cancer at the time of the study. Exclusion criteria were: 1- Completion or suspension

of the treatment process of children and their discharge from the hospital. 2- Other family members do not have cancer or other chronic diseases. 3- Absence from more than two sessions or Withdrawal of sample members from the treatment process. Also, in order to ensure the compliance of the inclusion criteria of the sample members, in addition to the researcher examining the psychological and family conditions, the medical records of the children of these mothers were reviewed by a specialist physician. In order to observe the ethical principles of confidentiality in the research, all participants were assured that the information will be collected for research purposes and the information of the respondents will be confidential. They were also reminded that they could be informed of the research results if they wished. Also, according to the ethical principles of justice in the research, the control group was assured that after the end of the research process, they will be offered the desired psychological treatment if they wish. The research method was that first both groups answered the questionnaire of cognitive emotion regulation strategies before any intervention in the same conditions. Then, the intervention based on integrated meta-diagnostic treatment was performed as a twelve-session program including two sessions per week for the experimental group. The duration of each session was 90 minutes. The control group did not receive any intervention. At the end of the training, both groups answered the post-test questionnaires. In the present study, integrated meta-diagnostic intervention was applied as an independent variable and cognitive emotion regulation was applied as a dependent variable. Data analysis was performed by univariate analysis of covariance using SPSS software version 23.

Results

The results show that after the integrated transdiagnostic intervention in mothers of children with cancer, in the experimental group, the mean of components of adaptive strategies increased significantly. Also the maladaptive components have decreased on average. These changes are not observed in the control group. For a more detailed study, we will make a statistical inference of the

significant difference between the pre-test and post-test of the experimental and control groups.

To test this hypothesis and control the differences of the subjects in the pre-test, one-way analysis of covariance was used. First, to test the assumptions of analysis of covariance, the results of Kolmogorov-Smirnov test to check the normality of the data, Levene test to measure the equality of variance and homogeneity of regression slope were performed, and then a table of effect tests between subjects was presented. The Kolmogorov-Smirnov test was used to investigate the assumption that the distribution of scores of variables was normal. Due to the fact that the significance level in the mentioned test was greater than 0.05, it can be concluded that the distribution of scores of dependent variables is normal ($p \leq 0.05$). Also, according to the results of Levene test and since the significance level of F statistic of all components was greater than 0.01, so the error variance of the two groups is equal and no difference is observed between them. Also, the value of F is not significant for the variables ($p \leq 0.05$). Therefore, it can be concluded that the null hypothesis is not rejected and the regression homogeneity slope assumption is observed. To find out which variable or variables differ between the two groups, one-way analysis of covariance for the effectiveness of integrated transdiagnostic treatment was performed separately, the results of which are shown in Table 3. The results show that the F value calculated for the subscales of cognitive emotion regulation, self-blame ($P \leq 0.001$, $F = 48.13$), acceptance ($P \leq 0.001$, $F = 45.32$), rumination ($P \leq 0.001$, $F = 25/14$), Positive refocusing ($P \leq 0.001$, $F = 31.33$), Planning refocusing ($P \leq 0.001$, $F = 66.36$), positive reappraisal ($P \leq 0.001$, $F = 43/86$), putting into perspective ($P \leq 0.001$, $F = 34/66$), catastrophizing ($P \leq 0.001$, $F = 54.88$) and blaming others ($P \leq 0.001$, $F = 49/27$). Considering that it is ($P \leq 0.5$), the calculated value of F is significant, which indicates the difference between the effect of the test conditions on the dependent variable (positive and negative components of cognitive emotion regulation).

Conclusion

The main purpose of this study was the effectiveness of integrated transdiagnostic therapy on cognitive

emotion regulation of mothers with children with cancer. According to the research findings, the mean post-test scores of the experimental group in the subscales of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire were significantly different from the control group. In other words, integrated transdiagnostic intervention has had a significant effect on increasing the use of adaptive strategies and reducing the use of maladaptive strategies. These findings are consistent with the results of the research of Kamacho et al. (2019), Sakiris & Berle(2019), Sherman and Ernrich (2019), Jarvy Steele et al., (2018) and Varkovitzky & Sherrill, (2018). The results of this study are in line with the results of the studies of the mentioned researches, including: the effect of integrated transdiagnostic therapy on reducing anxiety symptoms, increasing the use of adaptive emotional regulation strategies and reducing the use of maladaptive emotional regulation strategies, reducing symptoms of emotional disorders, depressive symptoms and emotional regulation problems. The trasdiagnostic approach targets the underlying components of psychological trauma and can be applied to disorders and problems that have the same underlying underpinning. This treatment for people with emotional and cognitive disorders, especially people with anxiety and mood disorders can be an economical and powerful option compared to other diagnostic treatment protocols (Ashena, Besharat, Malihi Al-zuckerini and Rafezi,

2020). As can be seen, this therapeutic approach has a significant effect on the improvement of emotional disorders and emotion regulation (Farchione, Fairholme, Ellard, Boisseau, Thompson-Hollands & Carl, 2012). The transdiagnostic approach has received special attention despite the short time that has elapsed since its research and clinical application (Harvey, Watkins, Mansell & Shafran, 2004). Transdiagnostic therapies have been shown to be effective in treating emotional disorders (Norton, Hayes & Springer, 2008).

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is taken from the doctoral dissertation of the first author, from the Islamic Azad University, Karaj Branch in the field of health psychology. The approval date of this plan is 31/12/2018 and its research code is 950336194. The code of ethics of this research (IR.IAU.K.REC.1398.071) on 4/9/2019 from the National Ethics Committee in Biomedical Research of the Ministry Health, treatment and medical education of Iran, was obtained.

Funding: This research is in the form of a doctoral dissertation without financial support.

Authors' contribution: The first author is the main researcher of this research. The second author is the supervisor and the third and fourth authors are the doctoral dissertation advisor professors.

Conflict of interest: The authors have no conflict of interest in this study.

Acknowledgments: This study was a small empathy and support for children with cancer and their families. I sincerely thank them and all those who helped in this research, and I also wish them good health.

ژوئنی
دانشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پایل جامع علوم انسانی

مقاله پژوهشی

اثربخشی گروه درمانی فراتشخیصی یکپارچه بر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان مادران کودکان مبتلا به سرطان

محمد صالح آشنا^۱، محمدعلی بشارت^{۲*}، سعید ملیحی‌الذکرینی^۳، زهره رافضی^۴

۱. دکتری روانشناسی سلامت، گروه روانشناسی سلامت، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

۲. استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۳. استادیار، گروه روانشناسی سلامت، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

۴. استادیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

مشخصات مقاله

چکیده

کلیدواژه‌ها:

درمان فراتشخیصی یکپارچه،

تنظیم شناختی هیجان،

مادران کودکان مبتلا به سرطان

زمینه: پژوهش‌ها نشان داده‌اند که درمان فراتشخیصی یکپارچه‌نگر در تأکید ویژه‌اش روی نحوه تجربه و پاسخدهی به هیجان‌ها بی‌همتا و منحصر به فرد است. اما پیرامون اثر بخشی درمان فراتشخیصی یکپارچه بر تنظیم شناختی هیجانات مادران کودکان مبتلا به سرطان پژوهشی صورت نگفته است.

هدف: این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی درمان فراتشخیصی یکپارچه بر تنظیم شناختی هیجان مادران کودکان مبتلا به سرطان انجام شد.

روش: این پژوهش از نوع شب‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون – پس آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه مادران کودکان مبتلا به سرطان که در بیمارستان‌های محک، شهدای تجریش، بهرامی و حضرت علی اصغر در سال ۱۳۹۸ در شهر تهران تحت درمان بودند، تشکیل داد. ۳۱ نفر از مادران به با روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب و به صورت تصادفی تعداد ۱۵ نفر در گروه آزمایش و ۱۶ نفر گروه گواه جایگزین شدند. انوارهای پژوهش حاضر عبارت بودند از، پرسش‌نامه تنظیم شناختی هیجان (CERQ) فرم کوتاه (گارنفسکی و کرایچ، ۲۰۰۶) و پرتوکل درمان فراتشخیصی یکپارچه (بارلو، ۲۰۱۱). گروه آزمایش ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای درمان فراتشخیصی یکپارچه دریافت کردند. تحلیل داده‌ها با روش تحلیل کوواریانس تک متغیره و با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۲۳ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که درمان فراتشخیصی یکپارچه به افزایش استفاده از راهبردهای سازش‌یافته شامل پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت و دیدگاه‌گیری در مقایسه با گروه گواه شد و همچنین به کاهش معنادار استفاده از راهبردهای سازش نایافته شامل: فاجعه‌سازی، ملامت خویشتن، نشخوارگری و ملامت دیگران منجر شد ($P \leq 0.001$).

نتیجه‌گیری: درمان فراتشخیصی یکپارچه باعث افزایش استفاده از راهبردهای انطباقی هیجانی و کاهش استفاده از راهبردهای غیر انطباقی در مادران کودکان مبتلا به سرطان می‌شود که این فرآیند به بهبود سلامت روان این مادران کمک شایانی خواهد کرد.

دریافت شده: ۱۳۹۹/۱۰/۱۶

پذیرفته شده: ۱۳۹۹/۱۱/۰۵

منتشر شده: ۱۴۰۰/۰۸/۰۱

* نویسنده مسئول: محمدعلی بشارت، استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

رایانامه: besharat@ut.ac.ir

تلفن: ۰۲۱-۶۱۱۱۷۴۸۸

مقدمه

کوڈ کان مبتلا به سرطان گزارش می شود (کیچکولدو، پولات، توفکچی و سولت، ۲۰۱۶).

البته در سی سال اخیر پیشرفت در زمینه درمان سرطان کودکان موجب افزایش میزان نجات یافگان از این بیماری شده است (میلر، ۲۰۱۰)، اما پیامدهای روانشناختی سرطان، برای کودکان و خانواده‌هایشان تنش آور و دردناک باقی مانده است (لین، ۲۰۰۷). زمانی که یک بیماری مثل سرطان، زندگی کودکی را تهدید می‌کند، همه اعضای خانواده در گیر خواهند شد (نولبریس، انسکار و هلستروم، ۲۰۰۷). سازمان بهداشت جهانی^۳ (WHO) نقش مراقبت کننده از کودک بیمار به ویژه در مورد کودکان مبتلا به سرطان و دیگر بیماری‌های مزمن را با اهمیت تشخیص داده است (بکوی، آزانول و ریچتر، ۲۰۲۰). بار مراقبتی به صورت واکنش حسی، روانی و اجتماعی مراقبت کننده، تعریف می‌شود (زاریت، ۲۰۰۴) که از عدم تعادل بین نیازهای مراقبتی با دیگر وظایف مراقب ناشی می‌شود، این عدم تعادل مربوط به نقش‌های اجتماعی شخصی، وضعیت جسمی، عاطفی و منابع مالی مراقبت کننده می‌باشد (لو، وانگ، یانگ و فنگ، ۲۰۰۹). علاوه بر آن شناسایی به موقع بار مراقبتی در مراقبین، نقش تعیین کننده‌ای در ارتقای سلامت آنها دارد زیرا بار مراقبتی مهم‌ترین عامل تعیین کننده کیفیت زندگی مراقبین معرفی می‌شود. از طرفی ارتباط مستقیم و معنی‌داری بین کیفیت زندگی کودکان و مادران وجود دارد؛ زیرا یکی از عوامل مؤثر بر بار مراقبتی قرار گیرد (کلاسن و همکاران، ۲۰۱۱). مادران کودکان مبتلا به سرطان اغلب از تجربه حالت‌های عاطفی منفی شدید خود می‌ترسند، این ترس قابل درک است، زیرا حالت‌های عاطفی منفی آن‌ها اغلب خیلی شدید است، اگرچه تلاش آن‌ها برای اجتناب از این حالت‌ها، معمولاً نتایج ناسازگارانه‌ای به بار می‌آورد و حالت‌های هیجانی منفی را در آنها افزایش می‌دهد (بایر، ۲۰۰۳).

هیجان‌ها^۳ به دلایل مختلف از جمله کارکردهای تکاملی، اجتماعی – ارتباطی، تصمیم‌گیری، نقش تأثیرگذار آنها در سلامت و بیماری مورد توجه و مطالعه محققان روانشناسی بوده است. هیجان‌ها، پاسخ‌های چند بعدی متشكل از مؤلفه‌های تجربی، رفتاری و فیزیولوژیک هستند (شارت

بر اساس تخمین‌های سازمان بهداشت جهانی تا سال ۲۰۲۲ به طور کلی در حدود ۱۵ میلیون نفر در جهان تحت تأثیر بیماری سرطان^۱ قرار می‌گیرند و بیش از ۸۰٪ آنها به بازماندگان طولانی مدت بیماری خود تبدیل می‌شوند. کودکان مبتلا به سرطان در حین بیماری خود، درد و دیگر تجربیات منفی را تجربه خواهند می‌کنند (دافی و همکاران، ۲۰۱۹). درمان پیشرفته برای سرطان کودک اغلب با دو تا سه سال بستره شدن مکرر و طولانی همراه است. این روند یک تجربه فوق العاده استرس‌زا برای همه اعضای خانواده ایجاد می‌کند. داشتن یک کودک مبتلا به سرطان، ممکن است به یک بحران خانوادگی منجر شود یا یکپارچگی آن را تهدید کند. برخی خانواده‌ها با این وضعیت به خوبی سازگار هستند، در حالی که دیگران به شدت مشکلات جدی را تجربه می‌کنند. به عنوان مثال، طلاق و اختلال در امور روزمره خانواده (ژانگ، لو، بو، ژو و ژائو، ۲۰۱۹). والدین کودکان مبتلا به سرطان برای اینکه بتوانند با بیماری فرزندشان کنار یابند با چالش‌های روانی و ذهنی روبرو هستند (مجدلانی، دومیت، راهی و ساب، ۲۰۱۸).

در گیری خانوادگی و اختلالات روانشناختی مادران می تواند منجر به رفتار ناسازگار شود، اثری که ممکن است در کودکان مبتلا به بیماری مزمن تقویت شود (کادام، ارتن و اگلمان، ۲۰۱۳). آسیب پذیری روانی اجتماعی کودکی که تحت معالجه سرطان قرار دارد، ناشی از تأثیر این بیماری بر خانواده وی است (کازاک و همکاران، ۲۰۰۹). اعضای خانواده کودکی که از سرطان رنج می برد، چالش های مختلفی را تجربه می کنند. در یک خانواده فعالیت های روزانه ممکن است تغییر کند، و اهداف آینده ممکن است تجدید نظر شود (کادام، ارتن و اگلمان، ۲۰۱۳؛ کازاک و همکاران، ۲۰۰۹). هر چه تأثیر منفی وضعیت کودک در زندگی خانواده خود بیشتر باشد، تأثیر آن بر عملکرد روانشناختی والدین به ویژه مادران نیز بیشتر خواهد شد. تحقیقات نشان داده اند که سطوح بالای بار مراقبتی، سال ها پس از پایان درمان باقی می مانند. همچنین علائم پریشانی روانی، از قبیل علائم استرس پس از سانحه، تنها بی، درماندگی و عدم اطمینان بیشتر در والدین

1. Cancer

². World Health Organization(WHO)

محتوای مقصود دانستن و سرزنش دیگران به خاطر آنچه اتفاق افتاده است)، نشخوار ذهنی (اشتغال ذهنی درباره احساسات و تفکرات مرتبط با واقعه منفی) و فاجعه انگاری (تفکر با محتوای وحشت از حادثه) می‌باشد. تحقیقات نشان داده است که استفاده از راهبردهای متفاوت، پیامدهای متفاوتی را به دنبال دارد. به نظر می‌رسد استفاده بیش از حد فرد از راهبردهای ناسازگار یا استفاده کم از راهبردهای سازگار می‌تواند از عوامل زیربنایی مشکلات هیجانی باشد. استراتژی‌های تنظیم هیجان ناسازگار خطر بروز مشکلات هیجانی و آسیب‌های روانشناختی را افزایش می‌دهند، در حالی که راهبردهای سازگارانه به عنوان فاکتور محافظتی عمل می‌کنند (یعقوبی و واقف، ۱۳۹۹، آشنا و همکاران، ۲۰۱۶).

یکی از کاربست‌های مفید در زمینه تنظیم هیجانات درمان فراتشخصی یکپارچه^۱ است که در پاسخ به محدودیت درمان‌های شناختی - رفتاری اختصاصی معرفی شده است و در آن اصول و پروتکل‌های درمانی یکسانی برای انواع اختلال‌های مختلف هیجانی به کار می‌رود. پروتکل درمان یکپارچه^۲ افراد مبتلا به اختلال‌های هیجانی به خصوص افراد مبتلا به اختلال‌های خلقوی و اضطرابی طراحی شده ریشه در سنت شناختی رفتاری دارد و یک درمان شناختی - رفتاری فراتشخصی متumer کز بر هیجان است. با این که سنت شناختی - رفتاری دارد ولی، در تأکید ویژه‌اش روی نحوه تجربه و پاسخدهی به هیجان‌های خود در افراد مبتلا به اختلال‌های هیجانی، بی‌همتا و منحصر به فرد است. این درمان بر ماهیت انبطاقی و کارکردی هیجان‌ها تأکید می‌کند و عمدتاً سعی در شناسایی و اصلاح کوشش‌های غیرانبطاقی برای تنظیم تجارب هیجانی دارد و به واسطه آن پردازش مناسب را تسهیل و پاسخدهی هیجانی نامتناسب به نشانه‌های درونی (احشایی) و بیرونی را خاموش می‌کند (فارکوبونه و همکاران، ۲۰۱۲).

مناطق شکل گیری درمان های فراتشخیصی مبتنی بر مفاهیم نظری و نتایج تجربی در خصوص وجود عوامل مشترک بین اختلال های هیجانی بوده است که عمدتاً با هدف مورد آماج قراردادن این عوامل سبب ساز طراحی شدند (بویسه، فارکیونه، الارد و بارلو، ۲۰۱۰). پروتکل های فراتشخیصی به منظور مورد هدف قرار دادن فرآیندهای شناختی و رفتاری در گیر در طیف وسیعی از اختلال های روانشناسی طراحی شده اند، از جمله می توان به پروتکل درمان فراتشخیصی، پیکارچه بارلو، (۲۰۱۱) اشاره کرد که برای

و بازیان، ۱۳۹۳). هیجان‌ها در فرآیند روانشناختی انسان‌ها نقش تعیین کننده‌ای دارند. توانایی افراد برای تنظیم شناخت، هیجان و اعمال، یک مهارت زندگی مهم و ضروری برای رشد کودکان و والدین است. افراد با خود تنظیمی بهتر می‌توانند به پیامدهای مشبت‌تری در زندگی برسند و احتمال ایجاد مشکلات ارتباطی و اجتماعی و سلامت روانی کمتر است. (امادوست، تیموری، خوی‌نژاد و رجایی، ۱۳۹۹). تنظیم هیجان، توانایی تعدیل پارامترهای یک تجربه عاطفی است که شامل دو نوع پاسخ غیر متقابل منحصر به فرد است. تنظیم خودکار احساسات یک واکنشی سریع و واکنشی در شروع یک چالش عاطفی است، در حالی که تنظیم هیجان آگاهانه یک واکنش متقابل و طولانی مدت و آشکارتر است. توانایی اجرای تنظیم هیجانی آگاهانه، نگه داشتن ذهن و کنترل آگاهانه، مهارت مهمی است که در کودکی پدیدار می‌شود که عملکرد بعدی در همه زمینه‌های دانشگاهی، رفتاری و اجتماعی به ویژه ظرفیت تنظیم احساسات منفی را پیش‌بینی می‌کند (گرابل، هوپیرت، فیشرن، هلیوتکوسکی و جونز، ۲۰۱۹).

تنظیم هیجان شامل استفاده از راهبردهای رفتاری و شناختی برای تغییر در مدت زمان و یا شدت تجربه یک هیجان می‌باشد (کرینگ و سولوآن، ۲۰۰۹). تنظیم هیجان از طریق شناخت‌ها در زندگی روزمره افراد مشاهده می‌شود. شناخت‌ها یا فرآیندهای شناختی به افراد کمک می‌کند که هیجان‌ها و احساس‌های خود را تنظیم نموده و توسط شدت هیجان‌ها مغلوب نشوند (گراس و تامیسون، ۲۰۰۷).

در همین راستا، گارنفஸکی، کرایچ و اسپیسنهاون (۲۰۰۱)، نه راهبرد متفاوت تنظیم شناختی هیجان را مطرح کردند که به دو دسته راهبردهای سازگارانه (ثبت) و ناسازگارانه (منفی) تقسیم می‌شوند. راهبردهای سازگارانه شامل: پذیرش (تفکر با محتوا پذیرش)، تمرکز مجدد ثبت (تمرکز بر وجه ثبت اتفاقات)، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی (تفکر کردن درباره مراحل فائق آمدن بر واقعه منفی یا تغییر آن)، ارزیابی مجدد ثبت (تفکر درباره جنبه‌های ثبت واقعه یا ارتقای شخصی)، دیدگاه‌گیری (تفکر مربوط به کم اهمیت بودن واقعه یا تأکید بر نسبیت آن در مقایسه با سایر وقایع) می‌باشد. راهبردهای ناسازگارانه نیز متشكل از: سرزنش خود (تفکر با محتوای مقصراً دانستن و سرزنش خود)، سرزنش دیگران (تفکر با

1. Unified transdiagnostic therapy

1. Unified transdiagnostic therapy

درمان بر کاهش اجتناب تجربی و همچنین کاهش علائم اضطراب و افسردگی و افزایش تنظیم هیجانی و تحمل پریشانی اثر داشته است. در پژوهشی که ژاوی استیله و همکاران، (۲۰۱۸) بر روی ۱۷۹ بزرگسال ۶۶-۱۸ سال دچار اختلالات هیجانی همایند با اختلالات روانپزشکی مختلف، انجام دادند، مشخص شد که درمان فراتشیخی یکپارچه در مقایسه با درمان‌های تشخیص محور، باعث کاهش بیشتری در علائم اختلالات هیجانی، اضطراب و افسردگی شده است. در پژوهشی که وارکوویتسکی، شریل و رگار، (۲۰۱۸) انجام دادند مشخص شد که درمان فراتشیخی یکپارچه، باعث کاهش معنادار علائم استرس پس از سانحه، نشانه‌های افسردگی و مشکل تنظیم هیجانی در سریازان دچار اختلال پس از سانحه شد. در پژوهش پگاهپور و همکاران (۱۳۹۸) به مقایسه اثربخشی درمان فراتشیخی و مواجهه‌سازی بازداری پاسخ بر اجتناب تجربی و تنظیم شناختی هیجان در مبتلایان به وسوس فکری - عملی پرداختند. نتایج نشان داد که اثربخشی درمان فراتشیخی در مقایسه با درمان مواجهه‌سازی و پیشگیری از پاسخ در بهبود اجتناب تجربی و تنظیم شناختی هیجان در افراد مبتلا به OCD به طور معناداری بیشتر است. در پژوهش هون و همکاران (۱۳۹۴) مشخص شد که درمان فراتشیخی باعث کاهش علائم افسردگی و اضطراب و همچنین افزایش تنظیم شناختی هیجان (افزایش راهبردهای مشت و کاهش راهبردهای منفی) و عملکرد عمومی (سازگاری اجتماعی و شغلی) در زنان دارای اختلالات همبود افسردگی و اضطراب شد.

با این توضیحات می‌توان خلا انجام چنین پژوهش‌هایی را در مورد مادران دارای کودک مبتلا به سرطان بیش از پیش احساس کرد. والدین کودکان مبتلا به سرطان به ویژه مادران به دلیل بار مراقبتی و تعامل عاطفی - هیجانی بیشتر با کودکان و همچنین فشار روانی شرایط تحملی بیماری کودک، دچار بد تنظیمی شناختی و در نتیجه مواجهه غیرکاربردی و مختل کننده با موضوع حاد بیماری فرزند می‌شود که همین شرایط، والد و کودک را توانان دچار مشکلات افروزنتری می‌کند (دومیت، راهی، ساب و مجدالانی، ۲۰۱۸). با توجه به تأکید ویژه این درمان بر هیجانات در این پژوهش کوشش شده است تا با بررسی اثربخشی درمان فراتاشیخی یکپارچه بر مؤلفه‌های هیجانی در جامعه مادران دارای فرزند مبتلا به سرطان، ابعاد متفاوت آن سنجیده و ارزیابی شود. با توجه به آنچه سان شد،

افراد دارای اختلال‌های اضطرابی و خلقوی یک قطبی با قابلیت کاربرد پذیری بالقوه برای سایر اختلال‌های هیجانی ارائه گردید. تدوین پروتکل درمانی یکپارچه با توجه به نتایج پژوهش‌هایی است که نشانگر اشتراکات و مشابهت‌های موجود بین اختلال‌های هیجانی به ویژه وجود ویژگی‌های مشترک یا عوامل فراتشخصی و مشکلات مشترک این اختلال‌ها (مثل: عاطفه منفی، کمال‌گرایی، نشخوار ذهنی مشکلات تنظیم هیجانی، نگرانی و مشکل در خواب) است. نرخ بالای همایندی بین این اختلال‌ها و میزان بهبودی بالا در اختلال‌های همایند با اختلال اصلی تحت درمان، دلیل ایجاد درمان فراتشخصی است. پروتکل درمان یکپارچه فراتشخصی، یک درمان شناختی - رفتاری مبتنی بر رویارویی است که در درجه نخست روی تغییر دادن پاسخ‌های غیرانطباقی به تجارب هیجانی تأکید می‌کند. این روش درمانی با ادغام مؤلفه‌های مشترک درمان شناختی - رفتاری برای اختلال‌های هیجانی و با استفاده از آخرین پیشرفت‌ها در حوزه علم هیجان و درمان‌های موج سوم، تلاش می‌کند تا فرآیندهای اصلی سبب‌ساز اختلال‌های هیجانی را مورد آmag قرار دهد (بویسه، فارکیونه، الارد و بارلو، ۲۰۱۰).

در پژوهشی که کاماچو و همکاران (۲۰۱۹) بر روی خانواده‌های قربانیان در گیری‌های مسلحانه در کلمبیا انجام دادند، نتایج مشخص کرد که درمان فراتشیخی بارلو و همکاران باعث کاهش علائم افسردگی، اضطراب و افزایش تنظیم هیجانی و همینطور افزایش کیفیت زندگی در این جمعیت می‌شود. در فراتحلیل و مرور سیستماتیکی که ساکریس و برله (۲۰۱۹) انجام دادند این نتایج بدست آمد که در ۱۵ مطالعه و ۱۲۴ شرکت کننده، کاهش بسیار معنادار در علائم اضطراب، افسردگی، اختلال اضطراب عمومی، اختلال وسواس اجباری، اختلال هراس با و بدون آگورافوبیا، اختلال اضطراب اجتماعی و اختلال شخصیت مرزی مشاهده شد. علاوه بر این، نتایج نشان دهنده افزایش استفاده از راهبردهای تطبیقی تنظیم هیجانی و کاهش استفاده از استراتژی‌های ناسازگار تنظیم هیجانی بود که این نتایج باعث برجسته شدن مداخله فراتشیخی به عنوان یک مداخله مبتنی بر تنظیم هیجانی مؤثر شده است. شرمان و ارنریش (۲۰۱۹) در پژوهشی که به دنبال بررسی اثربخشی درمان فراتشیخی یکپارچه بر نوجوانان دچار اختلال‌های هیجانی، بودند، نتایج، که بدست آوردند نشان داد که این

¹. obsessive compulsive disorder

دهندگان محروم‌انه خواهد بود. همچنین به آنها یادآوری شد که در صورت تمایل می‌توانند، از نتایج پژوهش آگاه شوند. همچنین طبق اصول اخلاقی عدالت محوری در پژوهش به گروه گواه اطمینان داده شد که پس از پایان درمان گروه آزمایشی به آنها هم در صورت تمایل، آموزش داده می‌شود. روش اجرای پژوهش بدین صورت بود که ابتدا هر دو گروه قبل از هر گونه مداخله در شرایط یکسان به پرسشنامه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان پاسخ دادند و سپس مداخله مبتنی بر مداخله درمان فراتشیخی یکپارچه نگر، برنامه‌ای دوازده جلسه‌ای به صورت هفت‌های دو جلسه، هر جلسه طی ۹۰ دقیقه برای گروه آزمایش اجرا شد و گروه گواه برنامه‌ای دریافت نکردند. و در انتهای آموزش هم هر دو گروه به پرسشنامه‌های پس‌آزمون پاسخ دادند. در پژوهش حاضر مداخله فراتشیخی یکپارچه نگر به عنوان متغیر مستقل و تنظیم شناختی هیجان به عنوان متغیر وابسته اعمال شدند. تحلیل داده‌ها با روش تحلیل کوواریانس تک متغیره با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ انجام شد.

(ب) ابزار

پرسشنامه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان^۱ (CERQ) فرم کوتاه (گارنفیسکس و کرایج، ۲۰۰۶): یک پرسشنامه خودسنجی است که نسخه اصلی این پرسشنامه شامل ۹ زیر مقیاس و دارای ۳۶ گویه است. فرم کوتاه آن شامل ۱۸ سؤال و ۹ زیر مقیاس است. پذیرش^۲، توجه مجدد بر برنامه ریزی^۳، توجه مجدد مثبت^۴، ارزیابی مجدد مثبت^۵ و دیدگاه‌گیری (نگاه از چشم‌انداز متفاوت)^۶، راهبردهای مثبت تنظیم هیجان، سرزنش خود^۷، سرزنش دیگران^۸، شخوار ذهنی^۹ و فاجعه‌آمیز پنداری^{۱۰} راهبردهای منفی تنظیم هیجان را نشان می‌دهند. سازندگان این پرسشنامه پایابی آن را از طریق آلفای کرونباخ برای راهبرهای مثبت^{۱۱}، راهبردهای منفی^{۱۲} و کل پرسشنامه^{۱۳} گزارش کرده‌اند (قاسم‌زاده نساجی، پیوسته‌گر، حسینیان، موتابی و بنی‌هاشمی، ۱۳۸۹). همچنین در بررسی مقدماتی ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه، ضرایب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌ها از ۰/۷۳ تا ۰/۹۰ محاسبه شد. (بشارت و بزاریان، ۱۳۹۳).

⁶. Putting into Perspective

⁷. Self- Blam

⁸. Other-Blam

⁹. Focus on Thought/ Rumination

¹⁰. Catastrophizing

پژوهش حاضر در پی پاسخ دادن به این سؤال است که آیا درمان فراتشیخی یکپارچه بر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان مادران کودکان مبتلا به سرطان تأثیر دارد؟

روش

(الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان: پژوهش حاضر از نوع شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون – پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری پژوهش حاضر مادران کودک مبتلا به سرطان شهر تهران که در سال ۱۳۹۸ به بیمارستان‌های سطح شهر مراجعه کرده‌اند، بودند که براساس سیستم آماری یکپارچه بیمارستان محک تعداد بیماران ۱۰۴۶۰ نفر بود. در ابتدا تعداد ۳۶ نفر با روش نمونه‌گیری در دسترس با رعایت ملاک‌های ورود به پژوهش انتخاب شده و با جایگزینی تصادفی در گروه آزمایش و گواه قرار گرفتند که بعد از ریزش نمونه، تعداد ۳۱ نفر (۱۵ نفر گروه آزمایش، ۱۶ نفر گروه گواه) در پژوهش باقی ماندند. گروه نمونه شامل ۱۲ نفر از بیمارستان محک، ۶ نفر بیمارستان شهدای تجریش، ۷ نفر بیمارستان بهرامی و ۶ نفر از بیمارستان حضرت علی اصغر بودند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بودند از: داشتن رضایت آگاهانه، قرار داشتن کودکان در بازه‌ی سنی ۷ تا ۱۲ سال و همچنین تحت درمان بودن کودکان در زمان انجام پژوهش. ملاک‌های خروج از پژوهش نیز عبارت بودند از: مادرانی که فرزندشان قطع درمان شده یا ترجیح شده‌اند، ابتلای دیگر اعضای خانواده به سرطان یا دیگر بیماری‌های مزمن، غیبت بیش از دو جلسه و یا انصراف از شرکت در دوره. همچنین برای اطمینان از تطبیق شرایط ورود به مطالعه اعضای نمونه، به جز بررسی شرایط روانشناختی و خانوادگی توسط پژوهشگر، پرونده درمانی کودکان این مادران توسط پیشک مختص پرسی شد.

پژوهش حاضر با کد اخلاق IR.IAU.K.REC.1398.071 در دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج به تصویب رسیده است. همچنین جهت رعایت اصول اخلاقی رازداری در پژوهش به همه شرکت کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات به منظور اهداف پژوهشی گردآوری می‌شود و اطلاعات پاسخ

¹. Cognitive Emotion Regulation Questionnaire(CERQ)

². Acceptance

³. Refocus of Planing

⁴. Positive Refocusing

⁵. Positive Reappraisal

بالاتر نشان دهنده استفاده بیشتر فرد از آن راهبرد شناختی محسوب می‌شود. راهبرد شناختی تنظیم هیجان در پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان به دسته کلی راهبردهای انطباقی (سازش یافته) و راهبردهای غیرانطباقی (سازش نایافته) تقسیم می‌شوند. در جدول ۱ خلاصه جلسات درمانی فراتشخصی یکپارچه نگر (بارلو و همکاران، ۲۰۱۱). این جلسات برای گروه آزمایش اجرا شده است.

این پژوهش از فرم کوتاه پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان استفاده شده است. پاسخ‌های این پرسشنامه در یک پیوستار پنج درجه‌ای (همیشه، اغلب اوقات، معمولاً، گاهی، هرگز) جمع‌آوری می‌شود. برای نمره گذاری پرسشنامه ابتدا نمره هر گزینه به این صورت مشخص می‌شود: هر گز = ۱، گاهی = ۲، معمولاً = ۳، اغلب = ۴، همیشه = ۵. سپس نمره هر یک از زیرمقیاس‌های ۹ گانه با جمع نمره‌های دو ماده هر زیرمقیاس محاسبه می‌شود حداقل و حداقل نمره در هر زیرمقیاس به ترتیب ۲ و ۱۰ است و نمره

جدول ۱. پروتکل جلسات درمان فراتشخصی یکپارچه (بارلو و همکاران، ۲۰۱۱)

ماژول	عنوان	شرح محتوای جلسات و اهداف رفتاری آنها	تکالیف
ماژول ۱	افزایش انگیزه برای شرکت در درمان	مصاحبه انگیزشی برای مشارکت و درگیری بیماران، ارائه منطق درمان و تعیین اهداف درمان. (ارائه کتاب کار و برگه‌های ثبت تکلیف جهت ثبت تکالیف هر جلسه).	مشخص کردن مزایا و معایب تغییر، اهداف عینی و گام‌های احتمالی درمان بر اساس برداشت شخصی با توجه به مباحث گفته شده در جلسه اول.
ماژول ۲	آموزش روانشناختی و جستجوی تجربی هیجانی	اهداف رفتاری: افزایش آمادگی و انگیزه برای تغییر رفتاری و تقویت خودکارآمدی یا باور به توانایی شخصی برای دستیابی موفقیت آمیز. بازشناسی هیجان‌ها و ردیابی تجارب هیجانی و آموزش مدل سه مؤلفه ای تجربه هیجانی و مدل ARC (سابقه، پاسخ‌ها، تاییج). اهداف رفتاری: آگاهی نسبت به الگوهای پاسخ‌دهی هیجانی فردی و عوامل ایجاد کننده و نگهدارنده این الگوها.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: پایش و جستجوی چند تجربه هیجانی، تعیین عوامل نگهدارنده (مثل، ماشه چکان‌های معمول و یا وابستگی‌های محضی) و الگوهای پاسخ‌دهی هیجانی فرد در چند نمونه از تجارب هیجانی فردی.
ماژول ۳ و ۴	آموزش آگاهی هیجانی	یادگیری مشاهده‌ی تجارب هیجانی (هیجان‌ها و واکنش به هیجان‌ها) به خصوص با استفاده از تکنیک‌های ذهن‌آگاهی. اهداف رفتاری: کسب مهارت‌های مشاهده عینی تجربه‌های هیجانی در هنگام وقوع و در لحظه انجام، شناسایی افکار، احساس‌های جسمی و رفتارهایی که در ناراحتی‌ها نقش دارند و در ک مفهوم ذهن آگاه بودن. ایجاد آگاهی از تأثیر و ارتباط متقابل بین افکار و هیجان‌ها، شناسایی ارزیابی‌های ناسازگارانه اتوماتیک و دام‌های شایع تفکر و ارزیابی مجدد شناختی و افزایش تعاطف‌پذیری در تفکر.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: مشخص کردن نحوه واکنش و پاسخ به هیجان‌ها و آگاهی غیرقضاؤی و متمن‌کر بر حال در چند تجربه هیجانی.
ماژول ۵	بازارزیابی و ارزیابی مجدد شناختی	اهداف رفتاری: شناسایی نقش ارزیابی‌های خودکار ناسازگارانه در ایجاد تجربه‌های هیجانی، شناسایی الگوهای تفکر، یادگیری روش‌های اصلاح تفکر ناسازگارانه و انعطاف در خوارزیابی‌های هیجانی. آشنایی و شناسایی رفتارهای ناشی از هیجان و درک تأثیر آن‌ها روی تجارب هیجانی، شناسایی EDBS ناسازگارانه و ایجاد گرایش‌های عمل جایگزین به واسطه رویارویی با رفتارها.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: شناسایی اکوهای هیجانی و رفتارهای ناشی از هیجان نحوه تأثیر آن در تداوم ناراحتی، در چند نمونه از تجارب هیجانی فردی.
ماژول ۶ و ۷	شناسایی الگوهای اجتناب از هیجان و بررسی رفتارهای ناشی از هیجان EDBS	اهداف رفتاری: شناخت نحوه تأثیر الگوهای هیجانی و رفتارهای ناسازگارانه ناشی از هیجان (EDB) و نقش آن‌ها در تداوم ناراحتی و استفاده از آن‌ها برای تغییر الگوهای فعلی پاسخ‌های هیجانی.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: شناسایی اکوهای هیجانی و رفتارهای ناشی از هیجان نحوه تأثیر آن در تداوم ناراحتی، در چند نمونه از تجارب هیجانی فردی.

عنوان	مژول	شرح محتوای جلسات و اهداف رفتاری آنها	تکالیف
آگاهی و تحمل احساس‌های جسمانی	۸	افزایش آگاهی از نقش احساس‌های جسمانی در تجارب هیجانی، انجام تمرین‌های مواجهه یا رویارویی احشایی (فیزیولوژیک) به منظور آگاهی از احساس‌های جسمانی و افزایش تحمل این علائم.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: شناسایی مашه چکان‌های درونی (شامل احساس‌های بدنی) و بیرونی هیجانی، افزایش تحمل هیجانی؛ درک و ایجاد بافتار جدید هیجانی؛ بررسی و ثبت سلسله مراتب اجتناب هیجانی شامل مجموعه ای از موقعیت و مواجهه‌ها بصورت سلسله مراتبی؛ در چند نمونه از تجارب هیجانی فردی.
رویارویی احشایی و رویارویی با هیجان	۹ و ۱۰	آگاهی بافت از منطقه رویایی‌های هیجانی، آموزش نحوه تهیی سلسله مراتب ترس و اجتناب و طراحی تمرین‌های مواجهه هیجانی مکرر و اثربخش به صورت تجسمی و عینی و ممانعت از اجتناب.	تمرین مهارت‌های آموخته شده شامل: تمرین‌های مواجهه درونزاد با هدف برانگیختن احساس‌های بدنی مشابه با احساس و ناراحتی، هدف این تمرین‌ها شناسایی نقش احساس‌های بدنی در افکار و رفتارها و تأثیر متقابل آن‌ها در احساس‌های بدنی.
پیشگیری از عود	۱۱ و ۱۲	اهداف رفتاری: طرح‌ریزی سلسله مراتب اجتناب هیجانی شامل مجموعه ای از موقعیت‌ها و مواجهه‌ها بصورت سلسله مراتبی، افزایش تحمل نسبت به هیجان‌ها و یادگیری بافتارهای جدید و استفاده از آن‌ها در تجربیات رفتاری هیجانی جدید.	شناسایی راههای تداوم نتایج درمانی و مشکلات احتمالی آتی؛ تمرین روش‌های کاربردی برای استفاده روزمره از تکنیک‌های درمانی برای بهبود پیشرفت در دستیابی به اهداف کوتاه مدت و بلند مدت.

یافته‌ها

گروه آزمایش میانگین مؤلفه پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌گیری به مقدار قابل توجهی افزایش یافته است. این در حالی است که این مؤلفه‌های ملامت خویشتن، نشخوارگری، فاجعه‌سازی، ملامت دیگران میانگین کاهش داشته است. این تغییرات در گروه گواه مشاهده نمی‌شود. برای بررسی دقیق‌تر تفاوت معنی دار بین پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه‌های آزمایش و گواه به استنباط آماری خواهیم پرداخت.

اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در پژوهش حاضر شامل موارد زیر بود. در گروه آزمایش ۸۰/۰ درصد از افراد گروه آزمایش در محدوده سنی ۳۱ تا ۴۵ سال بودند و در گروه گواه ۸۱/۳ درصد در این محدوده سنی قرار داشتند. در گروه آزمایش ۵۳/۳ درصد شرکت کنندگان تحصیلات دپلم، ۳۳/۳ درصد لیسانس و ۱۳/۳ درصد فوق لیسانس داشتند و در گروه گواه ۵۶/۳ درصد افراد تحصیلات دپلم، ۳۷/۵ درصد لیسانس و ۶/۲ درصد فوق لیسانس داشتند. در گروه آزمایش ۶۶/۷ درصد متاهل و ۳۳/۳ درصد جدا شده بودند و همچنین در گروه گواه ۶۸/۸ درصد متأهل، ۲۵/۰ درصد جدا شده و ۶/۲ درصد بیوه بودند. از لحاظ وضعیت اشتغال در هر دو گروه آزمایش و گواه شاغلین بیشتر بودند. تعداد ۶۰/۰ درصد گروه آزمایش شاغل و ۴۰/۰ درصد خانه دار بودند و همچنین در گروه گواه تعداد ۶۸/۸ درصد شاغل و ۳۱/۳ درصد خانه‌دار بودند.

در جدول ۲ آمار توصیفی متغیر اصلی پژوهش (مؤلفه‌های تنظیم شناختی هیجان) به تفکیک گروه آزمایش و گواه در مرحله پیش‌آزمون و پس آزمون نشان داده شده است. نتایج جدول زیر نشان می‌دهد که بعد از مداخله فراتشخیصی یکپارچه‌نگر در مادران کودکان مبتلا به سرطان در

جدول ۲. آمار توصیفی نمره های مؤلفه های تنظیم شناختی هیجان گروه های آزمایش و گواه

مؤلفه	گروه	مرحله	فراوانی	میانگین	انحراف معیار
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۷/۱۳	۱/۴۱
آزمایش	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۴/۱۳	۱/۴۱
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۶/۳۱	۱/۸۲
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۶/۹۴	۱/۸۸
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۳/۸۷	۱/۲۵
پذیرش	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۶/۸۰	۱/۹۷
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۴/۳۸	۱/۹۷
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۳/۶۹	۱/۶۲
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۷/۲۷	۱/۵۸
آزمایش	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۴/۱۳	۱/۷۷
نশخوار گری	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۶/۸۱	۱/۶۴
تمركز مجدد مثبت	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۶/۹۴	۲/۰۸
تمركز مجدد بر برنامه ریزی	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۴/۶۰	۱/۵۰
تمركز مجدد بر برنامه ریزی	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۷/۱۳	۱/۷۳
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۴/۱۳	۱/۴۵
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۴/۳۷	۱/۴۱
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۴/۰۷	۱/۵۸
تمركز مجدد مثبت	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۷/۴۰	۲/۱۶
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۴/۷۰	۱/۷۳
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۴/۲۵	۱/۵۳
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۳/۶۷	۱/۳۵
تمركز مجدد مثبت	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۷/۱۳	۱/۶۰
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۴/۸۱	۱/۷۲
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۴/۴۴	۱/۷۵
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۴/۲۰	۱/۰۸
دیدگاه گیری	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۷/۰۷	۱/۷۱
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۴/۶۹	۱/۷۰
فاجعه‌سازی	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۴/۰۶	۱/۴۴
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۷/۸۰	۱/۶۱
آزمایش	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۴/۳۳	۱/۸۸
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۷/۶۹	۱/۴۹
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۸/۱۰	۱/۷۹
آزمایش	آزمایش	پیش آزمون	۱۵	۸/۲۰	۱/۰۷
آزمایش	آزمایش	پس آزمون	۱۵	۴/۵۳	۱/۸۸
گواه	آزمایش	پیش آزمون	۱۶	۷/۳۱	۱/۶۶
گواه	آزمایش	پس آزمون	۱۶	۸/۰۶	۱/۸۱

بررسی نرم‌البودن داده‌ها، آزمون لون برای سنجش برابری واریانس‌ها و همگنی شب رگرسیون انجام شده است و سپس جدول آزمون‌های اثاث بین آزمودنی‌ها ارائه شده است. برای بررسی مفروضه نرم‌البودن توزیع

جهت بررسی این فرضیه و کنترل تفاوت‌های آزمودنی‌ها در پیش‌آزمون از آزمون تحلیل کواریانس یک راهه استفاده شد. در ابتدا جهت بررسی پیش‌فرضی‌های تحلیل کواریانس، نتایج آزمون کالملو گرفت – اسامر نوف برای

صورت جداگانه انجام گرفت که نتایج حاصل در جدول ۳ مشاهده می‌شود. نتایج نشان می‌دهد که مقدار F محاسبه شده برای خرده مقیاس‌های تنظیم شناختی هیجان، ملامت خویشتن، ($F=48/13$, $P\leq 0.001$) پذیرش ($F=45/32$, $P\leq 0.001$) نشخوارگری ($F=25/14$, $P\leq 0.001$) تمرکز ($F=31/33$, $P\leq 0.001$) تمرکز مجدد برنامه‌ریزی ($F=31/33$, $P\leq 0.001$) ارزیابی مجدد مثبت ($F=43/86$, $P\leq 0.001$) دیدگاه‌گیری ($F=66/36$, $P\leq 0.001$) فاجعه‌سازی ($F=54/88$, $P\leq 0.001$) ملامت دیگران ($F=49/27$, $P\leq 0.001$) است و با توجه به اینکه ($P\leq 0.05$) است در نتیجه مقدار F محاسبه شده معنادار است که بیانگر تفاوت اثر شرایط آزمایش بر متغیر وابسته (مؤلفه‌های مثبت و منفی تنظیم شناختی هیجان) است.

نمرات متغیرها از آزمون کالموگروف - اسیمیرنوف استفاده شده است. به دلیل آن که سطح معنی‌داری در آزمون ذکر شده از 0.05 بزرگ‌تر بود می‌توان نتیجه گرفت که توزیع نمرات متغیرهای وابسته نرمال است ($p\geq 0.05$). همچنین با توجه به نتایج آزمون لون و از آنجایی که سطح معنی‌داری آماره F تمامی مؤلفه‌ها بزرگ‌تر از 0.01 بود، بنابراین واریانس خطای دو گروه با هم برابر بوده و تفاوتی بین آنها مشاهده نمی‌شود. همچنین مقدار F تعامل متغیر همپراش برای متغیرها معنادار نیست ($p\geq 0.05$). از این‌رو می‌توان نتیجه گرفت که فرض صفر رد نشده و پیش فرض همگنی شب رگرسیون رعایت شده است. برای پی بردن به این نکته که از لحظه کدام متغیر یا متغیرها بین دو گروه تفاوت وجود دارد، تحلیل کواریانس یکراهه برای اثربخشی درمان فراتشیخی یکپارچه‌نگر به

جدول ۳. آزمون تحلیل واریانس یکراهه برای متغیر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان

متغیر	شاخص منع تغیرات	مجموع معنادار	درج آزادی	میانگین مجدورات	F	سطح معناداری	اتا	توان آزمون
ملامت خویشتن	پیش آزمون	۳۲/۹۵	۱	۳۲/۹۵	۱۹/۱۳	۰/۰۰۱	/۴۱	/۹۹
	آزمایش	۸۲/۰۳	۱	۸۲/۰۳	۴۸/۱۳	۰/۰۰۱	/۶۳	/۰۰
	خطا	۴۷/۷۲	۲۸	۱/۷۰	-	-	-	-
	کل	۱۱۰۷/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۳۷/۰۱	۱	۳۷/۰۱	۱۸/۲۴	۰/۰۰۱	/۳۹	/۹۸
	آزمایش	۹۱/۹۸	۱	۹۱/۹۸	۴۵/۳۲	۰/۰۰۱	/۶۲	/۰۰
	خطا	۵۶/۸۲	۲۸	۲/۰۳	-	-	-	-
	کل	۱۰۰۵/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۲۸/۴۲	۱	۲۸/۴۲	۹/۹۱	۰/۰۰۴	/۲۶	/۸۶
	آزمایش	۷۲/۰۶	۱	۷۲/۰۶	۲۵/۱۴	۰/۰۰۱	/۴۷	/۰۰
نشخوارگری	خطا	۸۰/۲۵	۲۸	۲/۸۷	-	-	-	-
	کل	۱۱۳۵/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۳۲/۰۴	۱	۳۲/۰۴	۲۲/۷۴	۰/۰۰۱	/۴۵	/۰۰
	آزمایش	۴۴/۱۴	۱	۴۴/۱۴	۳۱/۳۳	۰/۰۰۱	/۵۳	/۰۰
	خطا	۳۹/۴۵	۲۸	۱/۴۱	-	-	-	-
تمرکز مجدد مثبت	کل	۱۱۴۱/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۵۷/۱۷	۱	۵۷/۱۷	۳۶/۸۶	۰/۰۰۱	/۵۷	/۰۰
	آزمایش	۱۰۲/۹۴	۱	۱۰۲/۹۴	۶۶/۳۶	۰/۰۰۱	/۷۰	/۰۰
	خطا	۴۳/۴۳	۲۸	۱/۵۵	-	-	-	-
	کل	۱۲۱۱/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۳۰/۳۰	۱	۳۰/۳۰	۱۶/۵۲	۰/۰۰۱	/۳۷	/۹۸
	آزمایش	۸۰/۴۷	۱	۸۰/۴۷	۴۳/۸۶	۰/۰۰۱	/۶۱	/۰۰
ارزیابی مجدد مثبت	خطا	۵۱/۳۷	۲۸	۱/۸۳	-	-	-	-
	کل	۱۱۶۰/۰۰	۳۱	-	-	-	-	-
	پیش آزمون	۹/۷۲	۱	۹/۷۲	۴/۳۸	۰/۰۴	/۱۴	/۵۲
دیدگاه‌گیری	پیش آزمون	-	-	-	-	-	-	-

متغیر	شاخص منع تغیرات	مجموع مجذورات	درج آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری	آتا	توان آزمون
آزمایش	۷۶/۹۴	۱	۷۶/۹۴	۷۶/۹۴	۳۴/۶۶	۰/۰۰۱	۰/۵۵	۱/۰۰
خطا	۶۲/۱۵	۲۸	۶۲/۱۵	۲/۲۲	-	-	-	-
کل	۱۰۸۵/۰۰	۳۱	۱۰۸۵/۰۰	-	-	-	-	-
پیش آزمون	۴۱/۷۵	۱	۴۱/۷۵	۴۱/۷۵	۲۱/۰۴	۰/۰۰۱	۰/۴۳	۰/۹۹
آزمایش	۱۰۸/۹۳	۱	۱۰۸/۹۳	۱۰۸/۹۳	۵۴/۸۸	۰/۰۰۱	۰/۶۶	۱/۰۰
خطا	۵۵/۵۸	۲۸	۵۵/۵۸	۱/۹۸	-	-	-	-
کل	۱۴۰۳/۰۰	۳۱	۱۴۰۳/۰۰	-	-	-	-	-
پیش آزمون	۳۰/۴۹	۱	۳۰/۴۹	۳۰/۴۹	۱۲/۵۲	۰/۰۰۱	۰/۳۱	۰/۹۳
آزمایش	۱۱۹/۹۸	۱	۱۱۹/۹۸	۱۱۹/۹۸	۴۹/۲۷	۰/۰۰۱	۰/۶۴	۱/۰۰
خطا	۶۸/۱۸	۲۸	۶۸/۱۸	۲/۴۳	-	-	-	-
کل	۱۴۴۷/۰۰	۳۱	۱۴۴۷/۰۰	-	-	-	-	-

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش حاضر اثربخشی درمان فراتشخیصی یکپارچه‌نگر تنظیم شناختی هیجان مادران دارای کودک مبتلا به سرطان بود. با توجه به یافته‌های پژوهش، میانگین نمرات پس آزمون گروه آزمایش در خرده مقیاس‌های پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان نسبت به گروه کنترل تفاوت معنادار داشت. به این معنا که مداخله فراتشخیصی یکپارچه‌نگر، تأثیر معناداری بر افزایش استفاده از راهبردهای سازش یافته و کاهش استفاده از راهبردهای ناسازگارانه هیجان داشته است. این یافته‌ها همسو با نتایج حاصل از پژوهش‌های کاماجو و همکاران (۲۰۱۹)، ساکیریس و برله (۲۰۱۹)، شرمان و ارنریش (۲۰۱۹)، ژاروی استیله و همکاران، (۲۰۱۸) و وارکوویتسکی، شریل، رگار، (۲۰۱۸) مبنی بر کاهش علائم اضطراب، افزایش استفاده از راهبردهای تطبیقی تنظیم هیجانی و کاهش استفاده از استراتژی‌های ناسازگار تنظیم هیجانی، کاهش در علائم اختلالات هیجانی، نشانه‌های افسردگی و مشکل تنظیم هیجانی همسو است.

با افزایش میزان بقا در کودکان مبتلا به سرطان، متخصصان مراقبت‌های بهداشتی از نقش بسیار مهم والدین در مراقبت این کودکان آگاه شده‌اند. والدین نه تنها نقش خاصی در مراقبت کودک در حین درمان سرطان دارند، همچنین به طور منظم در زمان اتمام درمان نیز تماس نزدیک با متخصصان مراقبت‌های بهداشتی خواهند داشت. علاوه بر آن مراقبت از کودک زندگی معمول آنها و همچنین نقش‌های والدینی تغییر می‌یابد، بنابراین عملکرد خانواده برای مدت زمان کوتاه یا طولانی متحول می‌گردد. پژوهش‌ها نشان داده است که داشتن یک کودک مبتلا به سرطان

می تواند به بی ثباتی عاطفی - هیجانی، ایجاد اختلال در تنظیم هیجانی، عدم اطمینان و تنش در میان اعضای خانواده به ویژه والدین منجر شود (گورو و تههوز، و لست ۲۰۱۰). آنها علاوه بر واکنش عاطفی و هیجانی فرزندشان نسبت به بیماری، واکنش اختصاصی خود را نیز دارند، در همان زمان، والدین باید از دیگر اعضای خانواده نیز مراقبت کنند. در نتیجه به این بار و فشار عاطفی - هیجانی، بار مراقبتی کودک بیمار و دیگر اعضای خانواده نیز افزوده می شود (هوکسترا و بربز، جاسپرز، کامپز و کلیپ، ۲۰۱۱). لذا برای کاهش این تنش و عدم نظم شناختی هیجان، نیاز به مداخله هایی است که این موضوع را تحت تأثیر قرار دهدن و والدین کودک بیمار را در حفظه باز نیام و تمیم را وانتشاخته، مهار داده، مان و حمایت قرار دهند.

یکی از درمان‌هایی که در سال‌های اخیر در میان تحولات جدید در حوزه درمان‌های شناختی - رفتاری در مقابل درمان‌های اختصاصی برای اختلال های هیجانی تدوین شده است درمان فراتشیصی با رویکرد یکپارچه است که توسط بارلو و همکاران مطرح گردیده است. رویکرد فراتشیصی مؤلفه‌های زیربنایی آسیب روانی را مورد هدف قرار می‌دهد و می‌تواند برای اختلال‌ها و مشکلاتی که زیربنای یکسان و مشابهی دارند کاربرد داشته باشد. این درمان که برای افراد مبتلا به اختلال‌های هیجانی و شناختی خصوصاً افراد مبتلا به اختلال‌های اضطرابی و خلقی می‌تواند گزینه‌ای مقتضانه و قدرتمند در مقایسه با پروتکل‌های درمانی موجود کنونی برای تشخیص بالینی خاص باشد (آشنا، بشارت، مليحی‌الذکرینی و راضی، ۱۴۰۰). این درمان بر ماهیت انطباقی و کارکردی هیجان‌ها تأکید می‌کند و عمدتاً سعی در شناسایی و اصلاح کوشش‌های غیرانطباقی برای تنظیم

انواعی از پاسخ‌های مقابله‌ای را به کار بیند. مهارت خودنگری می‌تواند منجر به افزایش شناخت نشانه‌های جسمی - روانی شود. آگاهی از همه حوادث شناختی و هیجانی همان‌گونه که رخ می‌دهند شامل آنهایی که می‌توانند نشانه اولیه‌ای از بدنتنیمی و پریشانی هیجانی و عود افسردگی باشند را افزایش می‌دهد. بنابراین درمان فراتاشیخی می‌تواند در زمانی که کاربرد مهارت‌هایی که قبل‌آید گرفته شده‌اند به احتمال زیاد در پیشگیری از مشکل، مؤثر خواهد بود، شناخت نشانه‌های اولیه یک مشکل را افزایش دهند (بائز، ۲۰۰۳).

در تبیین دیگر درمان فراتاشیخی مبتنی بر تمرکز بر لحظه حاضر و حالت بدون قضاوت در مورد افکار و احساسات و پذیرش آن‌هاست. پژوهش‌ها نشان داده است که تمرکزدایی می‌تواند سطوح نشخوار افسرده‌ساز را به‌وسیله آموزش راه‌های سازگارانه تر مربوط به تفکر به بیماران کاهش دهد ایده‌ی اصلی تمرکزدایی مطرح کردن تغییرات اساسی در دیدگاه‌ها، باورها و الگوهای شناختی نا‌آشکار شخص است که رابطه‌ی بیماران افسرده با افکار و احساسات منفی را شکل می‌دهد. تمرکزدایی شامل فاصله گرفتن، دوری، انفصال، مجاز دانستن، پذیرش و رها کردن افکار و خلقیات منفی است. مادران در برنامه‌ی فراتاشیخی تمرکزدایی از افکار و هیجانات و هر چیز دیگری که ممکن است رخ دهد را در طول جلسات تمرین می‌کنند. این‌ها یک فرد را قادر می‌سازد تا تمرکزدایی را تمرین کند. وقی مهارت تمرین شود پذیرش تسهیل می‌گردد و بازنگری روزمره بیمار ادغام می‌شود (سگال، تیاسdale و ویلیامز، ۲۰۰۲). در تبیین دیگر با اشاره به اینکه درمان فراتاشیخی مبتنی بر ذهن‌آگاهی است می‌توان تأثیر این درمان بر تنظیم شناختی هیجان را اینگونه تبیین کرد که مادران با استفاده از تکنیک‌های ذهن‌آگاهی، مهارت‌های تنظیم هیجانی را افزایش می‌دهند. یکی از این مهارت‌های نظم‌بخشی هیجانی، ارزیابی مجدد است که از طریق آن، یک موقعیت یا رویداد از نو شکل می‌گیرد اما این بار در قالبی مثبت تر و با بار هیجانی کمتر (گروسمن، ۲۰۰۲).

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که برنامه درمانی فراتاشیخی یکپارچه باعث تنظیم شناختی هیجان در مادران مبتلا به سرطان می‌شود. به این صورت که موجب افزایش استفاده از راهبردهای مثبت و کاهش استفاده از راهبردهای منفی می‌شود. این پژوهش در ارتباط با اثربخشی مداخله فرانشیخی یکپارچه‌نگر صورت گرفت و نتایج حاکی

تجارب هیجانی دارد و به واسطه آن پردازش مناسب را تسهیل و پاسخدهی هیجانی نامناسب به نشانه‌های درونی (احشایی) و بیرونی را خاموش می‌کند. همان طور که مشخص است این رویکرد درمانی در بهبود اختلالات هیجانی و تنظیم هیجانات تأثیر بسزایی دارد (فارکینه، الارد، بویسه، تامسون و کارل، ۲۰۱۲). رویکرد فراتاشیخی با وجود زمان کمی که از پژوهش و کاربرد بالینی آن می‌گذرد توجه ویژه‌ای را به خود جلب کرده است (هاروی، واتکینز، منسل و شافران، ۲۰۰۴). درمان‌های فراتاشیخی، اثربخشی خود را در درمان اختلال‌های هیجانی نشان داده اند (نورتون، هایز و اسپیرینگر، ۲۰۰۸).

در تبیین یافته‌های این پژوهش می‌توان به این موضوع اشاره کرد که بار مراقبتی در سلامت جسم و روان مراقب کننده تأثیر دارد و کیفیت زندگی او را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به عبارت دیگر یک ارتباط مستقیم و معنادار بین کیفیت زندگی کودک و مادر وجود دارد. بنابراین مطالعات در این زمینه مشخص می‌کنند که افزایش مراقبت‌های بهداشتی والدین در بهبود عملکرد کودک بیمار و خانواده نقش دارد (آشنا، مسچی و حسین‌زاده تقوایی، ۲۰۱۶). همچنین مفهوم کلی تنظیم شناختی هیجان دلالت بر شیوه شناختی دستکاری و رود اطلاعات فراخواننده هیجان دارد. به عبارت دیگر، راهبردهای تنظیم شناختی هیجان، به نحوه تفکر افراد پس از بروز یک تجربه منفی یا واقعه آسیب‌زا برای آنها اطلاق می‌گردد. بنابراین نقش شناخت‌ها در تنظیم هیجانی بسیار با اهمیت می‌باشد. و نکته اساسی در اثرگذاری درمان بر تنظیم هیجانات این می‌باشد که در بخشی از این درمان بر ارزیابی و ارزیابی‌های مجدد شناختی به طور خاص تأکید می‌شود و سعی در انعطاف‌پذیری در تفکر دارد. بنابراین این نکته هم به تبیین دلیل اثربخشی درمان یکپارچه‌نگر بر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان صحه می‌گذارد. باید گفت پر واضح است که این مادران به دلیل محدودیت و مشکلات خود در ارزیابی‌های شناختی و به تبع آن در استفاده صحیح و بجای راهبردهای مثبت و منفی تنظیم هیجان دچار مشکل هستند (گروس و تامپسون، ۲۰۰۷).

همچنین، با اشاره به اینکه درمان فراتاشیخی با افزایش آگاهی هیجانی شناختی فرد از خود و پیرامونش خودنگری را افزایش و باعث استفاده از طیفی از مهارت‌های مقابله‌ای می‌شود. افزایش آگاهی از حس‌های درد و پاسخ به استرس همان‌گونه که رخ می‌دهند، می‌توانند افراد را قادر کنند تا

این مورد اشاره کرد که این درمان جدید برای اولین بار در جامعه کودکان مبتلا به سرطان و مادران آنها مورد استفاده قرار گرفته است. آموزش مداخله فراتاشیخی یکپارچه‌نگر می‌تواند به عنوان یکی از درمان‌های مؤثر و غیر دارویی در تنظیم هیجانات نقش داشته باشد. و با توجه به اینکه این درمان را می‌توان به صورت گروهی اجرا کرد، پیشنهاد می‌شود این مداخله به طور گسترده در مراکز درمانی، خیریه‌ها و مؤسسه‌ای که این مادران را تحت پوشش درمانی و یا حمایت قرار دارند مورد استفاده قرار گیرد. همچنین انجام مطالعات بیشتر برای بررسی سایر عوامل مؤثر جهت ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی و ارائه راهکارهای ارتقای سلامت روان در مادران دارای کودک مبتلا به سرطان ضروری به نظر می‌رسد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول، از دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج در رشته روانشناسی سلامت می‌باشد. تاریخ تصویب این طرح مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۰ و کد پژوهشی آن ۹۵۰۳۶۱۹۴ می‌باشد. کد اخلاق این پژوهش در تاریخ ۱۳۹۸/۶/۱۳ از کمیته ملی اخلاق در پژوهش‌های زیست پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به شماره IR.IAU.K.REC.1398.071 اخذ شد.

حامی مالی: این پژوهش در قالب رساله دکتری و بدون حمایت مالی می‌باشد.

نقش هر یک از نویسندها: نویسنده اول محقق اصلی این پژوهش است. نویسنده دوم استاد راهنما و نویسنده‌گان سوم و چهارم استادان مشاور رساله دکتری می‌باشند.

تضاد منافع: نویسنده‌گان هیچ تضاد منافعی در رابطه با این پژوهش اعلام نمی‌نمایند.

تشکر و قدردانی: این پژوهش، همدلی و همراهی کوچکی با کودکان مبتلا به سرطان و خانواده‌های آن‌ها بود. سلامتی، تنپوش تن‌هایشان و آرامش، رهوارد همیشگیشان باد. صمیمانه از همراهی آن‌ها و تمام کسانی که در انجام این پژوهش، باری نمودند، تشکر می‌کنم.

از معناداری اثربخشی درمان بر تنظیم هیجانات مادران دارای فرزند مبتلا به سرطان شد. با توجه به اینکه مادران دارای کودک مبتلا سرطان گروهی هستند که دچار آسیب‌های هیجانی هستند، اجرای این مداخلات جهت تنظیم هیجانات آنها برای کاهش این آسیب‌ها، اثربخش به نظر می‌رسد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر، با توجه به شرایط خاص جامعه پژوهش و عدم دسترسی آزادانه به کلیه افراد این جامعه، علی‌رغم حضورشان در محیط‌های بیمارستانی، امکان انجام پژوهش بر روی مادران کودکان دارای یک نوع خاص از سرطان وجود نداشت و از این موضوع و همچنین متغیرهای درمانی و امید به زندگی متفاوت در انواع مختلف سرطان، تعییم پذیری نتایج را نسبت به یک نوع خاص از سرطان‌ها و یا انواع دیگر سرطان‌ها که در این پژوهش جز نمونه نیووند محدود می‌کند. از جمله پیشنهادهای کاربردی این پژوهش این است که با توجه به شیوع روزافرون بیماری‌های مزمون در کشور و مراجعه خانواده‌های این کودکان برای درمان به مراکز درمانی لازم است که بیمارستان‌ها، کلینیک‌ها و مراکز درمانی برنامه‌های درمانی روانشناختی از جمله پروتکل درمان فراتاشیخی یکپارچه را در کنار درمان‌های خود قرار دهند، همچنین از آنجایی که والدین کودکان مبتلا به سرطان مراجعه کنند به بیمارستان‌ها دارای ویژگی‌های شخصیتی، روانشناختی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مختلفی هستند و همچنین فرزندان آنها به انواع مختلفی از سرطان دچار هستند لذا درمان‌های روانشناختی مبتنی بر تشخیص در مورد آنها لازمه دسته‌بندی دقیق‌تر، مراحل و هزینه‌های بیشتر است که به همین دلیل ممکن است مراکز درمانی از ارائه آنها به مراجعه کنندگان صرف نظر کنند. در نتیجه، درمان یکپارچه‌ای که مبتنی بر تشخیص نیست، می‌تواند ارائه‌ای عامتر، در دسترس‌تر و گروهی داشته باشد. از نوآوری‌های این پژوهش می‌توان به

References

- Allen L.B., Mchugh R.K., Barlow D.H. (2007). *Emotional disorders: A unified protocol*. In: *Clinical handbook of psychological disorders: A step-by-step treatment manual*. 4th ed. New York: Guilford Press, 216–49. [\[Link\]](#)
- Anniko, M., Fielding, L.B. (2010). A single subject design study testing an emotion-focused transdiagnostic treatment for stress-related ill health. Sweden: *Orebro University*. [\[Link\]](#)
- Ashena M, Besharat M A, Malihialzuckerini S, Rafezi Z. (2020). The effectiveness of unified transdiagnostic therapy on positive metacognitions and meta-emotions in mothers of children with cancer. *Journal of psychological science*, (97)20., 22-13. (Persian). [\[Link\]](#)
- Ashena M, Meschi F, Hosseinzadetaghvayi, M. (2016). The study of the Relationship Between Coping Styles, Acceptance and Action in Parents of Cancer-Stricken Children. *The Socail Sciences*, 11(14), 3579-3586. [\[Link\]](#)
- Ashena M, Meschi F, Hosseinzadetaghvayi, M. (2016). Relationship between Cognitive Emotion Regulation and Acceptance and Action in Parents of Cancer-Stricken Children. *International Journal of Advanced Biotechnology and Research (IJBR)*, 7(2), 629-641. [\[Link\]](#)
- Baer, R.A. (2003). Mindfulness training as a clinical intervention: A conceptual and empirical review. *Clinical psychology: sience and practice*, 10,125-143. [\[Link\]](#)
- Bekui, BA., Aziato,L., Ohene, L.A., Richter, M.S. (2020).Psychological and spiritual wellbeing of family caregivers of children with cancer at a teaching hospital in Ghana. *International Journal of Africa Nursing Sciences*. (13). [\[Link\]](#)
- Besharat, mohammad ali, & Bazzazian, saeideh. (2015). Psychometri properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire in a sample of Iranian population. *Advances in Nursing & Midwifery*, 24(84), 61-70. (Persian). [\[Link\]](#)
- Boisseau,C.L.,Farchione,T.J., Fairholme, C. P., Ellard, K. K., Barlow, D. H. (2010).The development of the unified protocol for the transdiagnostic treatment of emotional disorders: A case study. *Cognitive and Behavioral Practice*,17(1),102–13. [\[Link\]](#)
- Boswell, J.F., Farchione, T.J., Sauer-Zavala, S., Murray, H.W.,Fortune, M.R., Barlow, D.H. (2013). Anxiety sensitivity and interoceptive exposure: A transdiagnostic construct and change strategy. *Behavior Therapy*, 44(3),417-31. [\[Link\]](#)
- Bullis, J.R., Fortune, M.R., Farchione, T.J., Barlow, D.H. (2014). A preliminary investigation of the long-term outcome of the Unified Protocol for Transdiagnostic Treatment of Emotional Disorders. *Comprehensive Psychiatry*,55,1920–7. [\[Link\]](#)
- Castro-Camacho, L., Rattner, M., Quant, D.M., González, L., Moreno, J.D., Ametaj, A. (2019). A Contextual Adaptation of the Unified Protocol for the Transdiagnostic Treatment of Emotional Disorders in Victims of the Armed Conflict in Colombia. *Cognitive and Behavioral Practice*, 26(2),351-65. [\[Link\]](#)
- Doumit M., Rahi, AC., Saab, R., Majdalani, M. (2018).Spirituality among parents of children with cancer in a Middle Eastern country. *European Journal of Oncology Nursing*,39,21-7. [\[Link\]](#)
- Duffy, E., Dias,N., Hendricks-Ferguson, V., Hellsten, M., Skeens-Borland, M. Thornton, C. et al. (2019).Perspectives on Cancer Pain Assessment and Management in Children. *Oncology Nursing*, 35(3),261-73. [\[Link\]](#)
- EmamDoost Z, teymouri S, khoynejad G, rajaeei A.(2020).Comparison the effectiveness of mindfulness based cognitive therapy and reality therapy on cognitive emotion regulation in mothers of children with autism spectrum disorders. *Journal of psychological science*.655-647(89)19. [\[Link\]](#)
- Farchione, T.J., Fairholme, C.P., Ellard,K.K., Boisseau, C.L., Thompson-Hollands, J., Carl, J.R. (2012). Unified protocol for transdiagnostic treatment of emotional disorders: A randomized controlled trial. *Behaviour Therapy*,43(3),666-78. [\[Link\]](#)
- Ghasemzadeh Nasaji S., (2010). Effectiveness of cognitive-behavioral intervention on coping responses and cognitive emotion regulation strategies. *International Journal of Behavioral Sciences*, 4(1), 35-43. (Persian). [\[Link\]](#)
- Grabell, A.S., Huppert,T.J., Fishburn, F.A., Li, Y., Hlutkowsky, C.O., Jones, H.M., (2019).Neural correlates of early deliberate emotion regulation: Young children's responses to interpersonal scaffolding. *Developmental Cognitive Neuroscience*, 40, 2-9. [\[Link\]](#)
- Gross,J.J.,Thompson,R.A.(2007).*Emotion regulation: Conceptual foundations*.Handbook of emotion regulation. New York: Guilford Press,3-24. [\[Link\]](#)
- Grossman, D. (2002).Does mindfulness meditation contribute to health? Outcome evaluation of a

- German sample. *Journal of alternative & complementary medicine*,8(6),716-30. [\[Link\]](#)
- Grootenhuis,M.A.,Last,B.F. (2010).Predictors of parental emotional adjustment to childhood cancer. *Psycho-oncology*, (2),115-28. [\[Link\]](#)
- Harvey, A., Watkins, E., Mansell, W., Shafran, R. (2004). *Cognitive behavioural processes across psychological disorders: A transdiagnostic approach to research and treatment*. Oxford: Oxford University Press. [\[Link\]](#)
- Hasanpoor, P., Aghaousefi, A., Zamir, O., Alipour, A. (2019). The Effectiveness of Transdiagnostic Treatment on Experiential Avoidance and Cognitive Emotion Regulation in Patients with Obsessive-Compulsive Disorder and its Comparison with Exposure and Prevention Response Therapy. *Journal of Clinical Psychology*, 11(3), 25-38. (Persian). [\[Link\]](#)
- Hoekstra-Weebers, J., Jaspers, J.P., Kamps, W.A., Klip, E.C. (2011). Psychological adaptation and social support of parents of pediatric cancer patients: a prospective longitudinal study. *Journal of pediatric psychology*,26(4),225-35. [\[Link\]](#)
- Hooman F, Mehrabizadeh Honarmand M, Zargar Y, Davodi I. The Effectiveness of Transdiagnostic Therapy on Anxiety, Depression, Cognitive Strategies of Emotional Regulation, and General Performance in Women with Comorbid Anxiety and Depression. *JABS*. 2016; 5 (4):551-563. (Persian). [\[Link\]](#)
- Jamie,A.,Shermanab.J.,Ehrenreich.M. (2019). Changes in Risk Factors during the Unified Protocol for Transdiagnostic Treatment of Emotional Disorder in Adolescents. *Behavior Therapy*. Available online 19 December 2019. In press, *Journal Pre-proof*. [\[Link\]](#)
- Jarvisteele, S., Farchione, TJ., Robbins, CC. Ametaj, A., Sophia, SS., Zavala, D., Barlow, H. (2018).Efficacy of the Unified Protocol for transdiagnostic treatment of comorbid psychopathology accompanying emotional disorders compared to treatments targeting single disorders.*Journal of Psychiatric Research*,104,211-216. [\[Link\]](#)
- Kadan,G.,Erten,H.,Ogelman,H.G. (2013).The relation between acceptance/ rejection levels perceived by pediatric patients regarding their mothers and acceptance / rejection levels of mothers. *Uluslararası Hakemli Aile Couck ve Eğitim Dergisi*, 1, 104-17. [\[Link\]](#)
- kazak, A.E., Alderfer, M.A., Moughanis, I., Barakat, L.P., Beele, D., DiTaranto, S.,Hwang, W.T. (2009).
- Family psychosocial risk distress and service utilization in pediatric cancer, Predictive validity oef the Psychosocial Assessment Tool. *Cancer*, 115, 433-9. [\[Link\]](#)
- Klassen, A.F., Raina,P., McIntosh, C., Sung, L., Klaassen,R.J., O'donnell, M. (2011).Parents of children with cancer: which factors explain differences in health-related quality of life. *nt J Cancer*,129(5),1190–8. [\[Link\]](#)
- Kring, A. M., & Sloan, D. M. (Eds.). (2009). *Emotion regulation and psychopathology: A transdiagnostic approach to etiology and treatment*. Guilford Press. [\[Link\]](#)
- Kucukoglu, S., Polat, S., Tufekci, F.G., Bulut, H.K. (2016). Acceptance-rejection levels of the Turkish mothers toward their children with cancer. *Collegian*, 23(2), 217-23. [\[Link\]](#)
- Lin, L. (2007). *Living with uncertainty: The psychological adjustment and coping by parents of children with cancer in Taiwan*. A dissertation submitted to the faculty of the University of North Carolina at Chapel Hill in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctor of Philosophy in the School of Nursing. [\[Link\]](#)
- Lu, L., Wang, L.,Yang, X., Feng, Q. (2009). Zarit Caregiver Burden Interview: development, reliability and validity of the Chinese version. *Psychiatry and clinical neurosciences*,63(6),730-4. [\[Link\]](#)
- Maia, A.C., Nardi, A.E., Cardoso, A. (2014).The utilization of unified protocols in behavioral cognitive therapy in transdiagnostic group subjects: A clinical trial. *Journal of Affective Disorders*, 172, 179–18. [\[Link\]](#)
- Majdalani, M., Doumit, M., Rahi, A.C., Saab, R. (2018). Spirituality among parents of children with cancer in a Middle Eastern country. *European Journal of Oncology Nursing*, 39,21-7. [\[Link\]](#)
- Miller, K.S6 (2010). *Factors Associated with Parents' Understanding of their Child's Cancer Prognosis*. Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy. The Ohio State University. [\[Link\]](#)
- Nolbris, M., Enskär., Hellstrom, A.N., (2007). Experience of siblings of children treated for cancer. *European Journal of Oncology Nursing*,11, 106-112. [\[Link\]](#)
- Norton, P.J., Hayes, S.A., Springer, J.R. (2008). Transdiagnostic, cognitive-behavioral group therapy for anxiety:Outcome and process.

- International *Journal of Cognitive Therapy*, 1(3), 266-79. [[Link](#)]
- Sakiris, N., Berle, D. (2019). A systematic review and meta-analysis of the Unified Protocol as a transdiagnostic emotion regulation based intervention. *Clinical Psychology Review*, 72, 101751. [[Link](#)]
- Schuppert, H.M., Timmerman, M.E., Bloo, J., Gemert, T.G., Wiersema, H.M., Minderaa, R.B., et al. (2012). Emotion Regulation Training for Adolescents With Borderline Personality Disorder Traits: A Randomized Controlled Trial. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 51(12), 1314-23. [[Link](#)]
- Segal, Z.V., Teasdale, J.D., Williams, J.M. (2002). *Mindfulness Based cognitive therapy for depression*. New York. The Guilford Press. [[Link](#)]
- Varkovitzky, R., Sherrill, A.M., Reger, G. (2018). Effectiveness of the Unified Protocol for Transdiagnostic Treatment of Emotional Disorders Among Veterans With Posttraumatic Stress Disorder: A Pilot Study. *Behavior Modification*. *Behavior Modification*, 42(2), 210-30. [[Link](#)]
- Vranceanu, A.M., TalaeiKhoei, M., NematiRezvani, H., Fischerherauer, S.F., Ring, D., Chen, N. (2017). Emotion Regulation Strategies Mediate the Associations of Positive and Negative Affect to Upper Extremity Physical Function. *Comprehensive Psychiatry*, 72, 85-93. [[Link](#)]
- Yaghoubi H, Vaghef L. (2020). The common and unique role of maladaptive cognitive emotion regulation strategies in predicting emotional problems of nursing students. *Journal of psychological science*. 722-715(90)19. (Persian). [[Link](#)]
- Zarit S. H. (2004). Family care and burden at the end of life. *CMAJ: Canadian Medical Association journal = journal de l'Association medicale canadienne*, 170(12), 1811–1812. [[Link](#)]
- Zhang, M.F., Lyu, Q.Y., Bu, X.Q., Zhou, X.Z., Zhao, X. (2019). A qualitative study exploring coping strategies in Chinese families during children's hospitalization for cancer treatment. *Journal of Pediatric Nursing*, (48), 27-34. [[Link](#)]